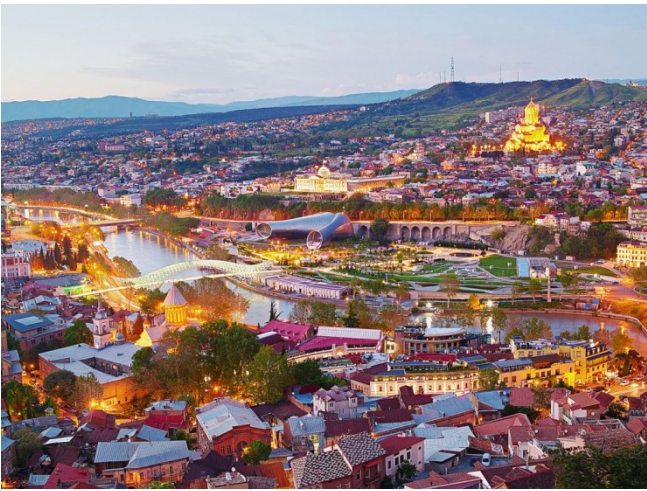

"რეზონანსი" – თბილისი 1,2 მდნ ადამიანზეა გათვრიდი და მოსახლეობის სიტარბეს ვეღარ უძღებს

თბილისში, ქაოსურმა ურბანურმა განაშენიანებამ არაერთი პრობლემა შექმნა. ეს ეხება, როგორც ქარაქის გამტარ უნარიანობას, განაშენიანებას, ასევე მიწისქვეშა კომუნიკაციებს და წყარმომარაგებას. დედაქარაქის კომუნიკაციები არ არის გათვრიდი მოსახლეობის ამ რაოდენობაზე. საბჭოთა კავშირის

დროს, თბილისის ბოლო გენერალური გეგმით, 1,2 მდნ ადამიანს უნდა ეცხოვრა, თუმცა ამისათვის მაშინაც არ მომხდარა შესაბამისი ინფრასტრუქტურის შექმნა. ახლა კი მოსახლეობამ მკვეთრად გადააჭარბა ამ ოდენობას.

თბილისში, ივნისში, მგარობრიშვირის ქუჩაზე, სადაც წყარმომარაგების დაზიანებური მაგისტრალური ქსელის აღდგენითი სამუშაოები დასრულდა, მეორე დღეს წყარმა ისევ ამოხეთქა. ჟვანიას მოედანზე, კერძოდ, მგარობრიშვირის ქუჩაზე წყრის გაჟონვის გამო გზა ჩაინგრა და დაიტბორა საცხოვრებელი სახრის სარდაფებიც. მაშინ მერის მოადგიდე, მარია ბითაძემ სწორედ ეს დაასახედა მთავარ პრობლემად და თქვა, რომ ინტენსიური მშენებლობების გამო, გრუნტის წყრებმა გამორეცხა ქუჩების ქვედა ნაწიდი.

გარდა წყრისა, პრობლემაა გაზის და კანარდიზაციის მიდეებიც. თბილისის გადავსებული საკანარდიზაციო კოდექტორები და ფეკადური წყრით დატბორვის საფრთხის წინაშე რომაა, სპეციარისტები ხშირად საუბრობენ. რეაღურად, რამდენ ადამიანზეა გათვრიდი დედაქარაქის

საკუმუნიკაციო ქსელები, რამდენად აქვს გაფართოების რესურსი და რამდენს იტევს, ამ კითხვებით, „ბიზნეს-რეგონანსმა“ სპეციალისტებს მიმართა.

ურბანისტი, დადო ვარდოსანიძის თქმით, დედაქალაქში მხოლოდ მშენებლობის ტემპმა იმატა და არაფერი გავითვალისწინა ქსელების განვითარებისათვის. სპეციალისტის თქმით, განსაკუთრებით პრობლემური წყარომომარაგება და კანალიზაციაა. დიდი დატვირთვის გამო კი ხარვეზები უფრო და უფრო ხშირად იჩენს თავს.

„ეს ნამდვირად ძალიან საინტერესო საკითხია. აბსოლუტურად კონკრეტული უნდა იყოს თანაფარდობა განაშენიანებასა და ინფრასტრუქტურის ნაწილებს შორის. აქ იგულისხმება, გამომომარაგება, ელექტროქსელები, რაც შედარებით ადვილია. უფრო რთულია წყარომომარაგება და კანალიზაცია.“

უნდა ითქვას, რომ სამწუხაროდ დედაქალაქში რატომღაც არ ცდილობენ გადაწყვიტონ, წყარომომარაგების სტრატეგიული ამოცანა. ჯერ კიდევ მეცხრამეტე საუკუნეში, ადგილობრივმა ინჟინრებმა ქარქს შესთავაზეს იდეა, დღევანდელი წარკის მუნიციპალიტეტიდან წყლის წამოღებისა, ეს იყო მიზეზთა გამო ძალიან სწორი და მეტიც, ბრწყინვალე იდეა. რადგან ის ისაზრდებდა თრიალეთის წყაროებით და წყლის ხარისხი იქნებოდა უმაღლესი და მაქსიმუმ 11-12 გრადუსის. აქვე, ეს იქნებოდა თვითღინებადი სისტემა და მოამარაგებდა, დედაქალაქს, რუსთავს, გარდაბანს, მარნეულს და სხვა, სააგარაკე უბნებს. ეს უნდა ყოფილიყო გენგეგმაში ჩადებული, როგორც 5-წლიანი პროექტი.

რაც შეეხება კანალიზაციას, აქ უფრო მძიმედაა საქმე, რადგან ავარიურია და ცუდად მოქმედებს, ე.წ. რეგიონური კორექტორი, ჟინვარი-მცხეთა-თბილისი-რუსთავი და გარდაბანი. გამწმენდი ნაგებობა იქ იყო გათვარისწინებული. ცხადია, განაშენიანება, რომელიც დღეს არის, ვერ იქნებოდა გათვარი იმდროინდელ კომუნიკაციებზე, რომელიც არ შეცვრიდა.

ავადსახსენებელ საბჭოთა კავშირში იყო იმპერატიული პირობა, არამც და არამც მშენებლობის დაპროექტების ნებართვასაც კი არ გაძღვდა ქალაქი, თუ შენ არ მიიტანდი გამანაწილებლებისაგან ნებართვას. ეს

არის სწორი გზა.

თბილისში, ბოლო დროინდელი საბჭოთა გენგეგმით, რომელიც დამტკიცდა 1970-იან წლებში, მოსახლეობა უნდა ყოფილიყო 1 მლნ 250 ათასი. მიზანი იყო ასეთი და ასე უნდა განვითარებულიყო ქსელებიც. ჩვენ მოვუმატეთ მშენებლობას და არაფერი გაგვიკეთებია, ინფრასტრუქტურის და კომუნიკაციების განვითარებისათვის”, – განუცხადა, ვარდოსანიძემ „ბიზნეს-რეზონანსს“.

რა პრობლემებია თბილისის ქვეშ და არის თუ არა შესაძლებელი მათი მოგვარების გარეშე მიწის რემოთქარაქის განვითარება? ამ თემაზე **საქართველოს ტექნიკური პროფესორ ნუკრი ნაცვლიშვილი** ამბობს, რომ – არა!

“სად გადმოვა კანალიზაცია, თუ თცსართულიან სახლს დადგამ იქ, სადაც ადრე თრსართულიანი შენობა იყო? მას ათჯერ მეტი ხარჯი ექნება და უკვე არსებულ კორექტორში რომ ჩავა საყოფაცხოვრებო წყარი, ცხადია, რომ ის კორექტორი ვეღარ გააატარებს. შესაბამისად, საჭიროა თვერატიუდად გადადაგდეს სისტემა. თუ ქარაქის მიწათსარგებლობის გენერალურ გეგმაში არ ჩაიდო მიწისქვეშა კომუნიკაციების განვითარების საკითხი, რათა გაიზარდოს მათი გამტარუნარიანობა, მომავალში ძალიან მძიმედ გვექნება საქმე.

ამ პროცესში აუცილებელია მეცნიერების ჩართვა, მათ გარეშე მუსტად ვერავინ გათვრის მიღების დიამეტრს. მათ უნდა გასცენ რეკომენდაციები, სად არის შესაძლებელი ახალი მშენებლობები და რა გავდენას იქონიებს ისინი არსებულ სისტემებზე. გენგეგმაში კი მოგადი პრინციპები უნდა ჩაიდოს.

ამას გარდა, აუცილებელია წყარმომარაგების ქსელის მონირებაც დანწევის მიხედვით. ნორმებით, ერთ მიღსაღენში ექვს ატმოსფეროზე მეტი წნევის გატარება არ შეიძლება. ახალი მონა უნდა გააკეთო, თუ მეტია წნევა. როგორც მტკვრის მარჯვენა, ისე მარცხენა სანაპირო, რადგან თბილისი ხეობაშია განფენიდი, მონირებუდია. რადგან ჭარბი დანწევა ინწევს ჟონვებსა და დანაკარგებს”, – აღნიშნა “ბიზნეს-რეზონანსთან” საუბრისას ნუკრი ნაცვლიშვილი.

“ტეზონანსი”